

По-третє, доцільним є виділення витрат майбутніх періодів як окремого об'єкта обліку, що забезпечує дотримання принципу відповідності доходів і витрат. По-четверте, важливим є розвиток аналітичного обліку з деталізацією витрат за культурами, полями та виробничими циклами, що підвищує інформаційну цінність облікових даних.

Отже, розподіл витрат в умовах сезонного аграрного виробництва є складним багатофакторним процесом, що потребує адаптації традиційних облікових підходів до специфіки галузі. Запропоновані напрями, зокрема застосування фазового підходу, пропорційного розподілу витрат та розвитку аналітичного обліку, дозволяють підвищити точність формування собівартості продукції та фінансових результатів.

Список використаних джерел

1. Мошковська О. Особливості обліку витрат і калькулювання собівартості продукції в сільському господарстві. *Grail of Science*. 2025. № 55. С. 280–288. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.08.2025.030>.
2. Здирко Н., Іщенко Я. Організаційні основи побудови системи обліку витрат виробництва фермерських господарств. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-86>.
3. Овчарова Н., Кравченко О., Бобошко Р. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами сільськогосподарських підприємств. *Економіка та суспільство*. 2021. № 30. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-45>.

Молдован О.П.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
обліково-фінансового факультету
Науковий керівник – **Дубініна М.В.,**
д-р екон. наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансові результати є ключовим узагальнюючим показником діяльності аграрного підприємства, який відображає ефективність використання ресурсів і досягнення стратегічних цілей. Вони формуються під впливом усіх видів діяльності - виробничої, збутової, інвестиційної та фінансової. Саме через систему фінансових результатів здійснюється оцінка господарської діяльності підприємства. У сучасних умовах ринкової

економіки значення цих показників значно зростає. Управлінські рішення значною мірою базуються на їх аналізі. Це обумовлює необхідність формування якісної інформаційної бази. Без належного інформаційного забезпечення ефективне управління є неможливим.

Інформаційне забезпечення управління фінансовими результатами слід розглядати як систему формування, обробки та використання облікових і аналітичних даних. Воно охоплює як зовнішню, так і внутрішню звітність підприємства. Особливу роль відіграє бухгалтерський облік як основне джерело інформації. Саме він забезпечує формування показників доходів, витрат і фінансових результатів [1]. Водночас управлінський облік доповнює фінансовий більш деталізованою інформацією. Такий підхід дозволяє підвищити точність аналізу. Інформаційна система повинна бути інтегрованою та адаптивною до змін зовнішнього середовища.

Особливістю аграрних підприємств є вплив природних та сезонних факторів на результати діяльності. Це створює підвищений рівень невизначеності та ризику. У таких умовах інформаційне забезпечення повинно бути оперативним і гнучким. Воно має враховувати специфіку біологічних активів і тривалий виробничий цикл. Крім того, важливо забезпечити можливість прогнозування фінансових результатів. Інформація повинна відображати не лише фактичні, а й планові показники. Це дозволяє своєчасно коригувати управлінські рішення. Такий підхід підвищує адаптивність підприємства до змін ринку.

Фінансові результати формуються як різниця між доходами та витратами підприємства. Вони можуть бути представлені у вигляді прибутку або збитку. Ці показники є базою для оцінки ефективності діяльності. Водночас їх аналіз потребує деталізації за видами діяльності. Важливим є розподіл на операційну, інвестиційну та фінансову діяльність. Такий підхід дозволяє виявити джерела формування результату. Це сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень.

Якість інформаційного забезпечення визначається характеристиками облікової інформації. До них належать достовірність, своєчасність, релевантність та порівнюваність. Інформація повинна бути зрозумілою для користувачів. Вона має формуватися без перекручень і помилок. Особливого значення набуває її своєчасність. Запізнена інформація втрачає управлінську цінність. Тому важливо забезпечити оперативність обробки даних. Це дозволяє швидко реагувати на зміни у діяльності підприємства.

Традиційна фінансова звітність не завжди задовольняє потреби управління. Вона містить узагальнені показники і має обмежену аналітичну цінність. Це ускладнює процес прийняття рішень. У зв'язку з цим зростає роль внутрішньогосподарської звітності. Вона забезпечує деталізацію інформації за різними напрямками діяльності. Такі звіти формуються

відповідно до потреб менеджменту [2]. Вони дозволяють контролювати ефективність окремих підрозділів. Це підвищує якість управління фінансовими результатами.

Внутрішня звітність має адаптивний характер і формується з урахуванням специфіки підприємства. Вона може змінюватися залежно від інформаційних потреб керівництва. Це забезпечує її гнучкість і практичну спрямованість. Основною метою такої звітності є підтримка управлінських рішень. Вона дозволяє виявляти відхилення від планових показників. Це створює умови для оперативного контролю. Також вона сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів.

Система інформаційного забезпечення включає різні види звітності. До них належать фінансова, податкова та управлінська звітність. Кожен із цих видів має своє призначення. Фінансова звітність орієнтована на зовнішніх користувачів. Податкова - на виконання фіскальних вимог. Управлінська - на внутрішні потреби підприємства. Їх поєднання формує комплексну інформаційну базу. Це забезпечує повноту аналізу фінансових результатів.

Важливим елементом інформаційного забезпечення є деталізація фінансових результатів. Вона здійснюється за видами діяльності, продуктами та центрами відповідальності. Такий підхід підвищує аналітичну цінність інформації. Він дозволяє оцінити ефективність окремих напрямів діяльності. Це сприяє більш точному плануванню. Також це дозволяє виявити резерви підвищення прибутковості. У результаті покращується якість управління.

Формування інформаційної системи передбачає визначення її структури та етапів реалізації. Вона включає розробку концепції, впровадження та використання звітності. Кожен етап потребує методичного забезпечення. Важливим є узгодження облікових і аналітичних процесів. Це забезпечує цілісність інформаційного середовища. Також необхідно визначити канали передачі інформації. Це дозволяє підвищити ефективність її використання.

Особливу роль відіграє аналітична обробка інформації. Вона дозволяє перетворити дані у корисні управлінські висновки. Аналіз фінансових результатів включає оцінку динаміки показників. Також досліджуються фактори їх зміни. Це дозволяє виявити проблемні зони діяльності. На основі аналізу формуються управлінські рішення. Вони спрямовані на підвищення ефективності підприємства.

Цифровізація значно впливає на розвиток інформаційного забезпечення. Використання сучасних технологій спрощує обробку даних. Це підвищує швидкість формування звітності. Автоматизація дозволяє зменшити кількість помилок. Також вона забезпечує інтеграцію різних інформаційних систем. Це сприяє підвищенню якості управлінських рішень.

Важливим напрямом є удосконалення структури обліку фінансових результатів. Запропоноване розмежування за видами діяльності підвищує прозорість інформації. Це дозволяє точніше оцінювати ефективність діяльності. Також це сприяє зіставності показників. У результаті покращується аналітична база управління. Це має важливе значення для аграрних підприємств.

Інформаційне забезпечення має враховувати фактори, що впливають на діяльність підприємства. До них належать фінансові, виробничі та логістичні аспекти. Також важливими є маркетингові та податкові чинники. Їх комплексний аналіз дозволяє оцінити діяльність підприємства. Це сприяє прийняттю обґрунтованих рішень. У результаті підвищується ефективність управління фінансовими результатами.

Ефективне інформаційне забезпечення є основою стратегічного розвитку аграрних підприємств. Воно дозволяє формувати довгострокові плани. Також забезпечує контроль їх виконання. Інформаційна система повинна бути гнучкою та адаптивною. Це дозволяє реагувати на зміни зовнішнього середовища. У результаті підприємство підвищує свою конкурентоспроможність. Інформація стає ключовим ресурсом управління.

Список використаних джерел

1. Ковальова О. М., Іоргачова М. І. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства // *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. С. 72–78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16>.

2. Коваль Л. В., Резніченко Р. В. Облік фінансових результатів діяльності підприємства в умовах сьогодення // *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2025. № 1. С. 39–53. DOI: 10.37128/2411-4413-2025-1-3.